

Fremdriftsplanlegging er nyttig – også for småhusbyggere

Av Espen Westgaard og Martin Godal, 14. mai 2019

Bilde: Konseptboligen Dråpen Original.

Byggebransjen er i stor utvikling, der ny teknologi og nye metoder blir tatt i bruk for å effektivisere byggeprosessen. I lang tid har bransjen vært på etterskudd og gjort ting på «gamlemåten». Over de siste årene har vi derimot sett at mange store aktører har tatt tak for å modernisere seg.

Bedre flyt

En metode som har tatt byggebransjen med storm de siste årene er «Lean». Hovedprinsippet går ut på å øke lønnsomheten i det man gjør, lære av feil og å alltid jobbe for å bli enda bedre. En vesentlig faktor i et lønnsomt prosjekt er jevn flyt i alle prosesser. Derfor er planlegging en sentral del av Lean, der prosjektet skal være organisert og alt blir planlagt i riktig rekkefølge. Slik får man en jevn prosess, der folk fra forskjellige bedrifter kan jobbe sømløst og unngå mest mulig tidstap til venting.

Veien til forbedring gjennom Lean

Mangel på tid

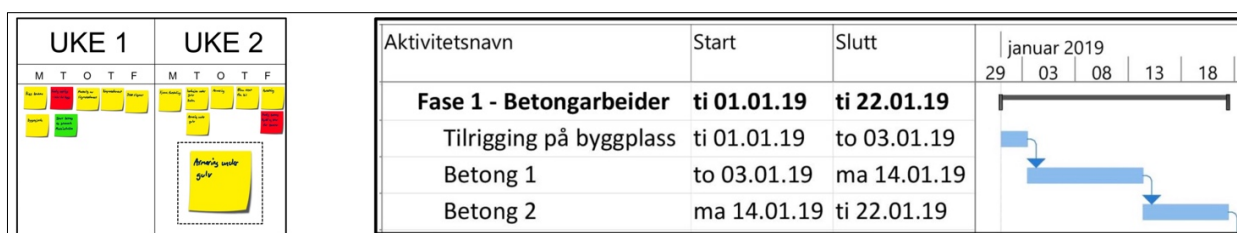
Større firma i bransjen har allerede benyttet seg av nøyaktig planlegging av sine prosjekter i flere år, men hos mindre bedrifter som ofte har færre og mindre prosjekter er det mindre utbredt. Hovedgrunnen til at fremdriftsplanlegging er lite utbredt hos mindre byggefirmaer er at ikke alle ser nytten av å bruke tid på andre ting enn å produsere et bygg. Mange byggeprosjekter har gjerne korte

frister og en hektisk byggefase, der mangel på tid utgjør store deler av usikkerheten knyttet til prosjektet. Derfor er det også vanskelig å se for seg hvordan man skal rekke å bruke enda mer tid på å planlegge i forkant av prosjektene.

Det er her det største forbedringspotensialet ligger. Grunnen til at mange har det travelt er at de ikke har tatt seg tid til å planlegge i forkant. Dette er vanskelig å forstå før man har prøvd ut et prosjekt der man planlegger byggefasen før prosjektets start. Resultatene fra prosjekter der det er prøvd ut viser at endringene tas godt imot, og at bedre planlegging er et ønske fra mange aktører i byggeprosessen.

Økt kvalitet

Selve effekten av planlegging og Lean er vanskelig å tallfeste, men det er bred enighet om at alt blir enklere, mer organisert og kvaliteten blir bedre hvis man tar seg tid til å planlegge prosjektet i detalj. For å få mest mulig nytte av planleggingen er det viktig at alle som skal benytte planen forstår hvordan den fungerer. Første ledd her går ut på at også håndverkerne deltar tidlig i prosjektet, særlig under produksjonen av fremdriftsplanen. For det andre bør den endelige fremdriftsplanen være tilgjengelig på byggeplass, gjerne visualisert på en enklere måte enn et Gantt-diagram. Slik at hvem som helst kan forstå hva som skal gjøres når, og konsekvensen av forsinkelser.

En enklere plan og et tradisjonelt Gantt-diagram vist side om side

Kilde: Espen Westgaard, Martin Godal; *Effektiv bygging av eneboliger – optimal fremdriftsplanlegging*; NTNU Trondheim; BSc 202019; 2019